

Pieni- ja Isokenkäiset ry:n jäsenlehti

Irtonumerohinta 3 €

*Joulurauhaa ja
Onnellista Uutta Vuotta 2004!
t. Hallitus*

Sisällysluettelo

Info	2	Tervetuloa Baseliiin	10	Kuluttaja	13
Maijun palsta	3	Aiheesta ja sen vierestä	10	Nuoret ja Allianssi	14
Onnittelut	3	Poimintoja yhdistyksemme työsa-		terveisiä Tuskasta	14
PieniSuuri Lipposen Paavo	3	ralta	11	Meidän kesken	15
Vertaistuki – luentosarja ja kehittä-		Lentoyhtiöiden jalkatilataulukko	11	Asiakaspalvelukortti	15
miskeskustelupiiri	4	Asuntosuunnittelua Laukaassa	12	Mainos	16
Syystreffit Tampereella	5	Ostopaikkoja	13	Tekniset tiedot	16
Toimintasuunnitelma vuodelle 2004	6-10	Kirpputori	13		

Info Lokakuu 2002

Osoite:

Pieni – ja Isokenkäiset ry,
Toimiston käyntiosoite:

Kivikonkaari 7, 00940 Helsinki.

Postiosoitte:

PL 186,

00931 Helsinki.

Toimiston puhelimet:

09-222 7184, 040-592 2001

Puheenjohtaja Maiju Havinen
puhelimet:
03-371 3820, 040-591 0552

Sähköpostit:
koputuksia@mpoli.fi (Maiju)
liisa.lavi-eskelinen@pp.inet.fi

Saamme tulevaisuudessa hienostaa toimivat yhdistyksen osoitteet nettiprojektiin myötä. Ilmoitamme uudistuksista.

Tulossa

Vertaistukiluennot Helsingissä ja Tampereella. Kts.s.

Jäsenmaksu:

20 euroa/v. 2003.

Tue yhdistyksen työtä hyväksesi maksamalla jäsenmaksu. Toiminnan suunnittelu edellyttää, että tiedämme riittävän nopeasti ko. varojen kertymisen.

Yhdistyksen www-sivut:
www.mpoli.fi/koputuksia/

Seuraa tapahtumia etusivulta. Kaikkea ei lehteeseen saada harvan ilmestymisvälin vuoksi.

Sivujen ylläpitäjä: Ari-Jukka Eskelinen ja Liisa Lavi-Eskelinen, koputuksia@mpoli.fi

Kun lähetät "Kirpputori"-ilmoituksen, kerro samalla, saako sen laittaa www-sivulle /lehteen/molempien. TÄRKEÄÄ: Kerro, kun ilmoituksesi saa poistaa. Vieraskirja käytössä www-sivuillame.

Sivujen päivityksessä on hitautta kunnes saamme asiat kuntoon.

Yhdistyksemme asia on ollut esillä:

14.8. Aamulehti kaupunkiliite Moro "Oivaukko pidemät koolta", 27.8. Etelä-Suomen Sanomat "Huipulla tuulee", 30.8. Hyvinkään Sanomat "Pieni ja isokenkäisy tulee kalliiksi", 23.9. Ajankohtainen Kakkonen TV 2, 1.10. Kirkko & kaupunki "Koolla on väliä", 20.10. Ilta-Sanomat "Suomen pisimies", Aamulehti 20.10. Radio Kiss FM, 22.10. Satakunnan radio, 28.10. Pikkukakonen TV 2 "Ihmiset ovat erilaisia", Nro 11/2003 Super, Suomen läheja perushoitajien liiton lehti "Isoilla ja pienillä yhteiset ongelmat", Nro 11 / 2003 Koti " Pieni- ja isokenkäisille puutekutuminen voi olla yhtä tuskaa " 13.11. Radio Nova: Helmi-tunti, "Pitkät, näyttävät naiset". 27.11.DNA-internet/ iihde, Sonera Plaza, 28.11.Iltalehti, Kes-

kipohjanmaa, Keskisuomalainen, Huudostadsbladet, Kaleva, ja lukuisat muut lehdet, Paavo Lipposen kotisivut, 2.12.Ylen1 Ylen aikainen,

Yhteydenottoja yhdistykseemme mm:

OPM, RAY, STKL, Nuora, Allianssi, Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, Helsingin kaupungin sosiaalivirasto, Työturvallisuuskeskus, Uudenmaan Työsuojelejärvi, Työterveyslaitos, UKK-instituutti, SLU, Sosiaali – ja terveysministeriö "Apuvälipalvelujen laatusuositus", Lasten kulttuurikoti, koulutusaiheena sairauskesista "Harvinaiset erityisryhmät" esim. Sotos, Kaleva, Hbl, Iltasanomat, Iltalehti, Aamu-lehti, Ilkka, Utitsuoto/Broadcasters Oy

Yhdistys on ottanut yhteyttä:

Me Naiset -lehti, Autojen maahantuojat. Vammaisneuvostot, Kynnys ja monet uut vammaisyhdistykset, Puolustusvoimat, SLU, Suomen Kuntourheiluliitto, Suomen Urheiluliitto. Tall Clubit, SPS, Marfan yhdistys, Työvoimaviranomaiset, MLL, Finnair, H:gin kaupungin sos.v., Sosiaali ja terveysjärjestöjen keskusjärjestö, RAY, OPM, Allianssi, STT, Eduskunta, Norjan suurlähetystö: etsitty erikoiskokoisia turvajalkineita, ja lukuisia muita yhteydenottoja.

Yhteydenottoja: Allianssi ry, CIMO, RAY, OPM, Nuora, Stakes, Vammaisfoorumi, Työterveyslaitos, työsuojelejärvi, Keskuskenkä Oy, Nummela, eri kuntien sosiaalitoimet, STKL, Puolustusvoimien talousvarikko, Puhemies Paavo Lipposen tapaaminen, tiedotusvälineet. Norjan suurlähetystö, norjalainen kenkävalmisteja. Fillari-lehti.

Yhdistykseen liittyminen:

Puh. 03-371 3820, 040- 591 0552. Sähköposti: koputuksia@mpoli.fi
Pieni – ja Isokenkäiset ry
PL 186
00931 Helsinki.

Osoitteemuutos, nimen muutos, yhdistyksestä eroaminen:

Kirjallisesti osoitteella:
Pieni – ja Isokenkäiset ry,
PL 186
00931 Helsinki
tai koputuksia@mpoli.fi

Toimisto:

Yhdistyksellä on toimitila osoitteessa Kivikonkaari 7, 00940 Helsinki.
Toimisto on pääsääntöisesti auki klo 10-15. Soita ennen tuloa. Katuovi on lukossa ja toimisto on kiinni ollessamme kokouksissa, koulutuksessa tai asioilla. Toimiston puhelinnumerot ovat: 040-592 2001 ja 09-222 7184, joissa myös vastaaja.

Joululomaa pidetään loppiaiseen!

Pieni- ja Isokenkäiset ry.

PL 186
00931 Helsinki
Yhd.rek.nro. 168047
Sähköposti: koputuksia@mpoli.fi
Internet: www.mpoli.fi/koputuksia
Pankkiyh-teys:
Merita, Lappajärvi
tili 111430-101209
Jäsenmaksu vuonna 2003: 20 €

Hallitus 2003

Maiju Havinen, puheenjohtaja
03-371 3820, 040-591 0552
maiju.havinen@pp.inet.fi

Ari-Jukka Eskelinen, varapuheenjohtaja
0400-43 23 84,
ari-jukka.eskelinen@pp.inet.fi

Teija Jokiranta, jäsen
050-547 2639

Klaas van der Veen, jäsen

Minna Marjamäki, jäsen
040- 5416473
marjamaki@hotmail.com

Arja Partanen, jäsen
03-3600 507 (k), 03-253 5988
040-740 3544
info@speci.net

Joanna Sairanen, jäsen
050-5481 312
joanna@sairanen.com

Janne Sorakivi, varajäsen
050-526 0380
janne.sorakivi@pp.nic.fi

Mia Hasanen, varajäsen
040-7000 040
miihas@yahoo.com

Anita Holkko, varajäsen
09-458 6947 (k), 09-2291 6517
anita.holkko@vrk.intermin.fi

Iija Ignatiew, varajäsen
09-8722 868, 040-523 5523
iija_i@yahoo.com

Liisa Lavi-Eskelinen, varajäsen
09-349 6483
liisa.lavi-eskelinen@nic.fi

Mervi Nikula, varajäsen
02-438 0974, 050-573 1406
mkn@sunpoint.net

Timo Pellikka, varajäsen
03-756 3167 (k), 020 462 7481 (t)
timo.pellikka@pp.inet.fi;

Leif Johansson, varajäsen
050-3691 683
leif.johansson5@1posti.net

Tilintarkastajat

Tarja Kauppila (09)222 2511
Merja Syreeni 050 547 0126
Leila Rautio varalla, 050 566 4581
Sirkka Pajusola varalla,(09)340 2590

Maijun palsta

Tervehdys kaikille.

"Voin harrastaa hiihtoa vain 13-vuotiaaksi. Sitten en enää löytänyt riittäväkokoisia hiihtojalkineita". "Vasta aikuiseksi olen huomannut, että liikuntaharrastukseni jäivät. Ei löytynyt sopivia varusteita mieleiseni lajin harrastamiseen." "Mistä löydän 12-vuotiaalle tyttärelleeni nro 45 taitoluistimet? Pitäisi saada käytettävät. Yksihuoltajana en voi ostaa uusia, jotka kuitenkin tulevat kohta pieneksi." "Mistä voin hankkia nro 34 vaelluskenkät?"

Onko Sinulla kokemuksia / tietoja siitä, miten erikoiskoko haittaa liikuntaharrastuksia, koska varusteissa ei ole saatavilla sopivia kokoja? Tarvitsemme lisää tietoa asiasta. Ole hyvä ja laita tietoa koputuksia@mpoli.fi tai tekstiviestillä yhdistyksen puhelimiin 040 592 2001, 040 591 0552, tai puhelimitse (09) 222 7184 tai kirjeellä os. PL 186, 00931 Helsinki. Kerro samalla, saako juttusi laittaa leh-

teen "Lukija palstalle". "Vieraskirja" kootisivuillamme www.mpoli.fi/koputuksia olisi myös hyvä paikka kertoa liikunnasta ja varusteista. Me, jotka erityisesti tarvitsemme liikuntaharrastusta pysyväksemme kunnossa tässä vääränkokoisessa ympäristössä, me emme voi ostaa sopivia varusteita! Niitä ei joko valmisteta tai ne ovat erikoiskoossa niin kalliita, että ei ole varaa ostaa!

On olemassa Solia-projekti, joka palvelee vammaisia urheilijoita. Solia vuokraa erilaisia urheiluvälineitä vammaisurheilijoille. Olemme yhdistyksessä ajatelleet mahdollista yhteistyötä, jossa Solialta saisi vuokrata myös erikoiskokoisia urheiluvälineitä. Vammaisuuden yleismääritelmä on "Henkilö on vammainen, jos hän on toimintarajotteinen omassa ympäristössään" Me olemme toimintarajotteisia esim. siinä, jos emme voi harrastaa mielijämmäke liikunnassa, puhumattakaan siitä, jos emme voi harrastaa mitään lajia. Tai vain avojaloja.

Kertokaa, mitä mieltä olette Solia-projektiin liittymisestä.

Iloista joulunodotusta! Ja kävellään edes, jos on sattunut löytymäänそrivasti tuetut lenkkarit!

Onnittelut Arjalle 50-vuotispäivän johdosta!

Arja juhliitti perhe- ja ystäväpiirisä 14.12., ja yhdistys muisti häntä hemmottelulla: jalkahoidolla ja kan-tapäärasvalla.

Suurimman osalle jäsenistöä Arja Partonen on tullut tutuksi sihteerinä, ja puolaisissa viihtyvänä vauhtirokkarina, joka jätti virkansa Lääniinhallituksessa ja päätti perustaa liikkeen palvelemaan erityisesti pitkiä ja isoja kaksia ihmisiä. Suurimpana kannustuksena olivat sekä oma kenkien

tarve, että pitkä jälkikasvu, myös yhdystyksen jäsenten kannustus.

Toivotamme Arjalle PIIITKÄÄ ikää ja mielellömästi ONNEA! Toteamme vauhdista jo sokaistuneille ihmisille, että 50 on Arjan kohdalla vasta taajamanopeus... kyllä se siittä vielä lähee!

PieniSuuri Lipposen Paavo

Vuoden 2003 PieniSuuri teko -palkinto luovutettiin Eduskunnan puheemies Paavo Lipposelle torstaina 27.11.klo 13.30.

Palkinnon saaja saapui iloisesti myöhällen paikalle tervehtien meitä muita vähän eri kokoisia ihmisiä kuin yleensä. Kaikki käelteliin vuorotellen, pienin ujosteli pidellen käsiä selän takana. "No kun mä jo illalla sanoin etten uskalla...kun olen vain telkkarista nähyntä piirretynä". Seuraava jo uskalsi olla reippaampi. Paavo sai tuntea olevansa pieni monen pitkän rinnalla, vaikka usein uutiskuvissa vaikuttaakin porukan pisimmältä, mutta sai myös ollut pitkä lyhyiden jäsenten rinnalla.

Puheenjohtajamme Maijun ollessa ankaran flunssan kourissa, varapuheenjohtaja Ari-Jukka Eskelinen kertoil palkitsemisen syistä ja ojensi lahjat: kunnakiiran, jalkahoito-lahjakortin, jalkarasvan, riittävän isot sukat, kankaliähjakortin ja nokkos-kylpyohjeen jaloille, jonka voi toteuttaa vaikkapa nautiskellen rantasaunassa.

Paavo Lipponen kiitti kovasti lahjoista, kerto myös omakohtaisia kokemuksia erikoiskokoisuudestaan naurattaen yleisö siitä, ettei hänenellä ole oikeastaan osaa eikä arpaaka kokoonsa. Myös vakavana siitä, että jalkojen pääillä kaikki lepää, ja menevän miehen pitää liikkeellä kallitukuiskat kuten niin monet meistä.

Kerroimme niistä ongelmista joita kohtaamme myös yhteiskunnan taholta. Ilmo Tienhaara kerto, että tuntuu ihmeelliseltä vedota terveenä vammaislaikoihin, mutta näin on väillä tehtävä. Viesti annettiin myös autoverotuksesta, asuntosuunnittelusta ja muista erikoiskoisten elämään vaikuttavista seikoista.

Puhemiehen kiireinen päivä jatkui, ja lähiessään hän vielä tuomas, että kyllä ne asiat vielä järjestyyvät.

Järjestämällä asiaita näin tulee tapahtumaan ennenmin tai myöhemmin. Siksi hän yhdistys onkin perustettu.

Paavo Lipponen kätelemässä yhdistyksen jäseniä.

Vertaistuki – luentosarja ja kehittämiskeskustelupiiri

Oletko sinä sinä, vai jonkun muun muokkaama kuva? Miten voimme tukea erikoiskokoisia nuoria kasvussa aikuisuuteen? Oletko kaapissa, pysytteletkö pihlossa? Ottaako pattiin? Satuuko varpaaseen vai sieluun? Olemme oikean koisia, maailma on vain rakenettu keskimmäisille!

Tule mukaan muuttumaan!

Tampereella: 5.2. – 4.3. – 1.4. – 6.5.2004
Helsingissä: 12.2. – 25.3. – 15.4. – 13.5.2004

Aiheet ovat:

- 1. Elämäni on tarina** (niiden tekijöiden tarkastelua, jotka ovat muokanneet elämääni. Vähän samojaasioita kuin viime tapaamisessamme syyskokouksen yhteydessä, mutta syventävästi)
- 2. Sanoista tekoihin** (ajatuksen, suhteiden ja tunteiden merkityksestä jaksamiseen ja henkiseen hyvinvointiin)
- 3. Kivun hoitaminen** (häpeän ja vihan kohtaamisesta rakentavasti)
- 4. Persoona muutoksessa**

Ohjaajana tapahtumissa on perheneuvuja **Kalervo Aromäki** sekä Tampereella emäntänä **Arja Partanen** ja Helsingissä **Liisa Lavi-Eskelinen**

HUOM! Tilaisuudet ovat jäsenille ilmaisia, muille 5 euroa/tapaaminen

Ryhmissä pohdimme ohjatusti erikoiskokoisia koskevia aihepiirejä, sekä mahdollisuksia kehittää yhdistyksen vertaistukitoimintaa ryhmätapaamisissa.

Kokoontumiset ovat sekä Helsingissä 4 ja Tampereella 4 kertaa helmi - toukokuussa torstaisin. **Kuukausittain on kaksi "identtistä" tapaamista.** Tarkoitus on edetä askel kerrallaan kohti uutta minää, ja löytää uusia keinoja vertaistusten toteuttamiseen.

Tampereen tapahtumat pidetään Tampereen keskustorin varrella sijaitsevan vanhan kirjaston Mäkelä-kabinetissa torstaisin klo 17.15 alkaen. Kabinetti on varattu meille aina klo 20 asti.

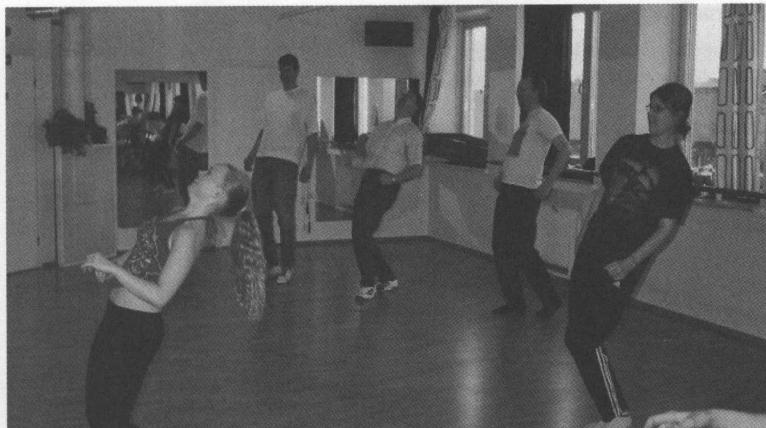
Helsingin tapahtumat pidetään klo 17.30 alkaen yhdistyksen toimiston vieressä olevassa **asukastalo Kivenkolossa Kivikonkaari 9, 00940 Helsinki.** Sinne pääsee helposti metrolla Kontulaan ja sieltä bussilla 94B tai kävelien n.5 minuutin pyrähyksien. Autolla: Kehä I, liittymä Kivikkoon, ensimmäinen risteys oikeaan Kivikonkaarelle. Aja n. km kunes matala erillinen rakennus (jossa pyöräreä ikkuna päädyssä) näkyy vasemmalla puolella. Parkkipaikkoja kadun oikealla puolella. Kivenkolossa on myös lasten leikkihuone. **Kahvitajoilun** järjestää Vuoripuro ry jolle voi antaa lahjoituksen nuorten kahvilatoimintaa varten.

Ennakkoiilmoittautumiset pyydetään ensimmäiselle luennolle tammikuun lopputuun mennessä, ja seuraaville 2 viikkoille ennen luennon ajankohtaa **toimistoon p.040-592 2001, 09-222 7184 ja netin kautta koputuksia@mpoli.fi.** Paikalle saa tulla myös ilmoittautumatta, mutta järjestelyjen kannalta on mukava tietää keitä on tulossa!

Voit myös samalla ilmoittautua kontaktirekisteriin, johon kerätään jäsenten nettiosoitteita tapahtumien nopeaa informoinista varten.

Tunne sielusi – tiedä arvosi yksilönä!

Syystreffit Tampereella 18. – 19.10.2003

1.

Yhdistyksemme tämänuotinen syyskokous ja sen yhteyteen järjestetyt oheisohjelmat keräsivät yhteen n. 30 pieni- ja isokenkäistä.

Lauantaiaamupäivällä kokoonnuimme Tampereen Tullintorin ostoskeskuseen, jossa osa porukasta kävi shoppailemassa Arja Partasen Spesiaalikoot A&O -liikkeessä. Syyskokouksen kunnaksi Arja antoi kaikista tuotteesta 10 % alennusta.

Puolenpäivän jälkeen oli aika ottaa väähän hipeää pintaan. Saimme tunnin mittaisen pikakurssin *Bailatidon alkeisiin*. Meitä veivät mm. cha-cha-chan, merengen ja samban rytmit. Kyllä jäykkähköltä suomalaisiltakin nuo tanssit luonnistuvat, kun mukana on myös annos humuori-mieltä. Osallistujista oli muuten lähes 50 % miehiä!

Kuntoilun jälkeen maistuivat salaatti ja pikkusuolainen Tullintorin kahviossa. Tässä vaiheessa joukkoomme liittyi lisää

syystreffeille tulijoita. Seuraavaksi oli vuorossa tutustuminen Tampereen Väkiliikumuseoon. Vakoiltuamme aikamme alkoi nälkä jo kurnia ja niinpä kävime täytämässä masumme. Tarvitsimme näet virtaa illan rientoihin.

Ensimmäisen treffipäivän päätimme *Be-Bop* -yökerhoon, jossa taatusti herättimme positiivista huomiota komealla joulkollamme. Meno oli kansainvälistäkin, sillä **Ruotsin klubin edustaja Rikard Bergström** oli tullut varta vasten yhdeksi illaksi *Tampereelle ollakseen meidän seurassamme*. Kulutimme tanssilattiaa parhaamme mukaan ja tunnelma oli ehdottomasti upea, jatkuen aina pikkuunneille saakka.

Sunnuntain hieman rauhallisemman ohjelman aloitti kokoontuminen *Hotelli Victoriaan*. Edessä oli "oppitunti" oman sielin tuntemisesta ja oman arvon tietämisestä. Matkapaikaksi olimme saaneet tunnetun perheteneuvon **Kalervo Aromäen**.

Luento oli uskomattoman hyvä ja koskettaava ja se kirvoitti monen silmäkulmaan muutaman kynnen. Kaikki kuulijat saivat varmasti paljon ajatteleisen aihetta ja painavan muistutuksen siitä, että me kaikki olemme samanarvoisia ihmisiä, vaikka yhteiskunnan nykynormit ja -arvot eivät aina sitä puolaisikaan.

2.

On myös tärkeää saada tuntea itsensä hyväksytyksi muiden seurassa ja ainakin tässä porukassa niin tapahtuukin! Haastatte onkin siinä, miten saamme myös muut ihmiset ymmärtämään asian.

Porukkamme on ihana ja jos emme olisi erikoiskokoisia, emme olisi koskaan tavanneet toisiemme! Siinä on miettimistä itseläkkin. Eikä pahaa tee sekään, jos muistaa silloin tällöin sanoa kaverille **"Minä iloitsen sinusta"**.

Aimo annoksen sielun ravintoa saatuamme oli ruumiin ravinnon vuoro. Nautimme maittavan lounaan hotellin aularavintolassa.

Vielä ennen syyskokousta Maiju esitti historian ensimmäisen **PieniSuuri-palkinnon ja diplomin**, jotka luovutettiin eduskunnan puheemies Paavo Lipposelle vasta 27. marraskuuta, sillä hän ei työkii-reiden vuoksi pystynyt toiveistaan huolimatta osallistua kokoukseemme.

Kokouksessa päätti mm. pitää kevätkokous risteilyn merkeissä, mahdollisesti Tukholmaan. Siellä on mahdollista tavata sikäläisen pitkien yhdistyksen väkeä.

Kiitos kaikille Tampereen kävijöille!

3.
4.

5.

Kuvat:

1. Bailatino sujuu miehiltäkin mainiosti
2. Joanna ja Rikard King Size klubista, Tukholmasta
3. Anu ja Sari tanssauulla
4. Kärryä tarvitaan kun on ikkuna välissä...Arja, Miia ja Vesa
5. Disco...YMCA? My heart will go on...

Toimintasuunnitelma vuodelle 2004

Yleistä

Yksilöllisiä tarpeita ja erilaisutta huomioidaan jo monin tavoin yhteiskunnassa. EU:n teemat, vuonna 2003 Vammaiset ja 2004 Liikuntakasvatus, pitävät yllä keskustelua erityistarpeista ja toivottavasti johtavat myös meidän kohdallamme elämänlaatu parantaviin toimenpiteisiin.

Sana vammainen kuulostaa jonkin muun ongelmalta. Samoin sana erityisryhmä tuntuu vieraalta, koska olemme mielestämme ihan tavallisia ihmisiä. Jos sain kulkevat kuitenkin ne rajat, joilla ihmisiä on totuttu määrittelemään. Vammaisuu tarkoittaa: "Toimintarajoitteinen omassa ympäristössään". Haluame tai emme muodostamme erityisryhmän, jolla ei ole samoja edellytyksiä toimia omassa ympäristössään kuin ns. keskimittaisilla on. Olemme kokovammaisesti ryhmä, jossa osalla jäsenistöstä on diagnoosi kasvuhäiriön aiheuttavasta sairaudesta.

Puolustusvoimien Pääesikunta on huomioinut vuonna 2003 esittämämme pannusehdotuksia erikoiskokoisten alokaiden tasa-arvoisempaan kohteluun. Tuleva vuosi näyttää, kuinka asiat etenevät käytännöksi. EU:n vuoden 2004 teemaan liittyen seuraamme, miten puolustusvoimat, koululaitos ja muut liikuntaa järjestävät tahot kykenevät toteuttamaan liikuntalajit tasa-arvoisesti erityisryhmällemme.

Erityisliikunnan viidessä vuonna 2003 todettiin, että erityisliikunnan ei tulisi tarkoittaa erilaista vaan paremmin kaikilla mahdollista liikuntaa. Olemmekin olleet yhteydessä erityisryhmien liikunnasta vastuullisiin tahoihin ja todenneet, että ryhmämme tarpeita ei ole lainkaan huomioitu liikuntakasvatukseen suunnitelmissa. Kehittämishdotuksemme ovat jo tekeillä ja yhteistyö liikuntamahdollisuksiemme parantamiseksi jatkuu koko ensi vuoden. **LIITE 1**

Elinympäristöömme liittyvä ongelmat vaativat muutenkin pikaista ja kokonaisvaltaista ratkaisua. Yhdistyksemme keräimien korjattavien asioiden lista on niin pitkä, että ratkaisuja tarjoavan työryhmän perustaminen on välttämätöntä kansalaisten tasa-arvon toteutumiseksi. Vuosien "kiertolaiselämän" jälkeen tiemeen päätyvät yhä uudelleen Sosiaali- ja terveysministeriöön, josta toivomme vihdoin ensi vuonna löytyvän ratkaisun avaimen.

Suomessa arvioidaan olevan n. 750 000 ihmistä, jotka ovat pituutensa tai jalankokonsa takia välistömän avun tarpeessa. Euroopassa pelkästään pitkien määaksi arvioidaan n. 60 miljoonaa ihmistä.

Varsinainen toiminta

Toimintamme Suomessa on laajentunut koko elämäpiiriä koskevaksi ja yhdistyksestä odotetaan vuonna 2004 yhä monipuolisempia palveluja. Kasvava yhteisyytönmäki järjestöjen kanssa auttaa vastamaan haasteeseen. Yhdistyksemme on jäsenenä mm. Allianssi ry:ssä ja edustajamme sen Nuorisopolitiikassa ja ostossa vaikuttaaasioihin erikoiskokisen nuoren näkökulmasta.

Yhdistyksemme jatkaa kaikenlaisten kooltaan sopivien tuotteiden, kuten liikuntavälineiden etsimistä. Niiden löytämisessä on edelleen suuria vaikeuksia.

Vertaistutkitapaamisissa ja tukihenkilökeskusteluissa on toistuvasti esiintynyt toive saada erilaisuuden johdosta henkilistä tukea. Yhdistyksemme käynnistääkin tulevana vuonna jäsenten ryhmäkitapaamiset ja ohjatut keskustelut psykologin / perhe-neuvojan johdolla. LIITE 2

Monipuolinen kansainvälinen yhteisyö on välttämätöntä myös vuonna 2004. Suomi tunetaan Euroopan Pitkien Yhdistysten liitossa (EFTC) aktiivisena kehittäjänä. Neljäs toimintavuotemme johtoryhmän jäsenenä (Suomi, Hollanti, Sveitsi, Saksa ja Iso-Britannia) alkaa. Työmme jatkuu sääntöväliokunnan puheenjohtajana ja maailmanlaajuisen tietopankki-hankkeen vetäjänä. LIITE 3

Tukihenkilö- ja vertaistutkitoiminnan kehittäminen on alkanut vuonna 2003 hyvin ja vain jatkorahoituksen avulla tavoitteet voidaan saavuttaa. Erikoiskokoisten elämänlaatuun parannamme mm. seuraavien tavoitteiden avulla:

1. Selkeytämme työnjakoa palkatun tukihenkilön ja vapaaehtoistyön välillä.

2. Käynnistämme projektin www-sivujen uusimiseksi tietopankki-hankkeemme tarpeisiin.

3. Lisäämme jäsenrekisteriin kontaktirekisterin vertaistukea antavien tapahtumien nopeaan tiedottamiseen.

4. Järjestämme "ideapäiviä" yhteyshenkilöille ja paikallistason vertaistutkitoimintaan.

5. Osallistumme EFTC:n kansainväliseen kokoukseen ja vertaistutkitapahtumaan, sekä sen mahdolliseen tv-dokumentointiin.

6. Pidämme yllä julkista kehittämiskeskustelua myös kansainvälisesti.

Nuorisotoiminta

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan pääasiallisena kohteena on erikoiskokoinen nuoriso. Heidän identiteettinsä tarvitsee kehitysvaiheessa vertaistukea. Saatujen kokemusten perusteella kehitykseen on ollut mahdollista vaikuttaa positiivisesti. Vuosi 2004 on EU:ssa liikuntakasvatukseen teemavuosi, jonka otamme erityisesti huomioon myös nuorisotoiminnassamme.

Erikoiskokoisen nuoren syrjintää ja syrjäytymistä pyritään estämään seuraavien tavoitteiden avulla:

1. Keräämme jäsenistöltä tietoa kaikesta mahdollisesta kokoon liittyvästä syrjinnästä, mm. koululikunnan puutteista ja pyrimme nopeasti vaikuttamaan niihin.

2. Informoimme koululikunnasta vastaavia tahoja siitä, että erikoispituisilla lapsilla on vaikeuksia suorittaa kaikesta, mikä onnistuu keskipituisilta. Erikoiskokoisetkin nuoret tarvitsevat onnistumisen elämyksiä liikuntatunneilla. Tuemme erikoiskokoisen nuoren liikuntaharrastuksia. Jotta liikkuminen olisi mahdollisimman monipuolista ja tukirankaa vahvistavaa, keräämme ja välitämme tietoja eri urheilulajien varusteiden ja -välineiden saatavuudesta kotimaassa ja ulkomailta.

LIITE 1

3. Erikoiskokoisenkin nuoren koulu-, työ- ja sosiaalinen elämä sekä harrastukset vaativat monenlaisia tuotteita, mm. ergonomisesti oikeita oppilaskalusteita. Autamme etsinnöissä ja pidämme yllä julkista keskustelua erikoiskokoisten nuorten ja lasten oikeudesta löytää ikäryhmälle sopivia muitakin tuotteita.

4. Käynnistämme ryhmäkitapaamiset psykologin / perheneuvajan johdolla. Tavoitteena on auttaa nuoriamme hyväksymään erikoiskokonkaa, muodostamaan myönteinen minäkuva ja siten tukea erikoiskokoisen nuoren hyvän itsetunnon kehittymistä. **LIITE 2**

5. Jäsenlehdet ja kotisivujen avulla nuori tavoittaa kokoisensa ystävät kotimaasta ja ulkomailta. Käynnistämme oppilasyhteistyönä projektin www-sivujemme uusimiseksi tietopankki-hankkeen tarpeisiin. Hanke on monikansallinen ja toteutuuessa mahdollista maailmanlaajuiset yhteydet. Etsimme rahoituskanavia, joita voimme tukea nuorten osallistumista vertaistutkitapahtumiin kotimaassa ja ulkomailta. **LIITE 3**

6. Puolustusvoimien Pääesikunta on vuonna 2003 luvannut tehdä parannusta erikoiskokoisen alokkaan kohteluun. Jatkamme kehittämistä yhteistyössä ja seuraamme, miten jo luvatut uudistukset toteutuvat käytännössä.

7. Selviytymisopas erikoiskokoiselle nuorelle. Oppaan jakelu suoritetaan tarkoituksenmukaisesti.

Talous ja varainhankinta

Saimme vuonna 2003 Raha-automaatti-yhdistykseltä tukihenkilö- ja vertaistuki-toiminnan kehittämiseen kohdennettua avustusta sekä alustavan lupauksen tuen jatkumisesta myös vuodelle 2004. Myös Opetusministeriö on tukenut toimintaamme ja odotamme tuen jatkuvan myös vuodelle 2004. Toiminnan rahoittaminen pelkästään jäsenmaksuilla ei ole mahdollista. Avustusten saaminen onkin yhdistyksemme toiminnan jatkumisen kannalta välttämätöntä palveluiden ylläpitämiseksi. Yhteiskunnallisesti erittäin merkittäväntä toimintamme toteutumisesta hyötyvät muutkin kuin yhdistyksen jäsenet. Kotisivuillamme vierailijoiden määärästä voi päättellä, että tietoa niiltä etsivät muutkin kuin jäsenmaksun mak-savat.

Yhdistyksellämme ei ole samanlaisia mahdollisuksia varainhankintaan kuin esim. urheiluseuroilla ja vammajärjestöillä. Toimintamme tarpeellisuutta on vaikea hahmottaa silloin, kun asia ei kosketa itseä tai lähiympäristöä. Ilmoitustulokaan ei ole mahdollisuus saada, koska ilmoittajat eivät koe meitä hyväntekeväisyyskohteina tai markkina-arvontamme merkittävinä.

Hallitus

LIITTEET

1. Koululiiunttaa kaikille - kehittämishdotuksemme
2. Selvitys ryhmäkitapaamisista
3. Selvitys kansainvälisestä yhteistyöstä

Liite 1.

Koululiiunttaa kaikille - kehittämishdotuksemme

EU:ssa vuoden 2004 teemana Liikuntakasvatus

Tarjoavatko tämän päivän kunnallinen erityisliikunta, koululiiuntta, urheiluseurat tai muut järjestävät tahot kaikille mahdollista liikuntaa? Onko jokaisella liikkujalla tasapuoliset mahdollisuudet liikkumiseen yksin, kaverin kanssa, ryhmässä, joukkueessa? Yhdistyksemme jäsenten mielestä tarjonta meille ei ole tasapuolista, koska olemme toimintarajoitteisia omassa ympäristössämme myös liikunnan suhteen, vrt. vammaisuuden määritelmä!

Erityisryhmien liikunnanohjauskoulutus:

Itä-Suomen Liikuntaopisto järjestää **erityisryhmien liikunnanohjauskoulutusta** 25.8.2003 – 28.5.2004 Joensuussa. Koulutuksen tarkoituksena on perhehyttää opiskelijat liikunnanohjaseen, sekä monipuolisesti eri liikuntalaji- ja sovelluksiin ja niiden toteuttamiseen erityisryhmien kanssa. Korkeatasoinen koulutus hyödyttää kaikkia muita erityisryhmiä, paitsi meitä, erittäin pitkiä ja isolajikaisia tai erittäin lyhyitä ja pienijalkaisia. Esimerkki: Jäsenistössämme on lapsia, jotka eivät ole voineet osallistua alaasteen ensimmäisestä vuodesta lähtien käytännössä miinhinkään ohjattuun koululiiunnan lajiin. Liikunnanopetus on korvattu "kävelyharjoituksilla" myös silloin, kun luokkatoverit opiskelevat esimerkiksi joukkuelajeja: jääkiekkoa, sählyä, lentopallopaa ym.

Syrjäytymisvaara on ilmeinen. Jonkun taon on otettava vastuu myös meidän erityisryhmämme tarpeista, muuten käytäntö on syrjivää. Vaikka liikunnanohjaajat osaisivat ottaa erityisryhmämme tarpeet teknisesti huomioon, tarvittavien varusteiden ja välineiden puute tai laitteiden säätöjen riittämättömyys käytännössä estävät äärikokoisten osallistumisen moniin liikuntalajeihin.

Opas soveltavaan liikunnanopetuksenseen

Kouluterveyspäiviltä 25. – 26.8.2003 Tampereelta hankimme käyttöömme **Koululiiunttaa kaikille -soveltavan liikunnanopetuksen oppaan**, joka on Opetushallituksen oppimateriaalia. Opas sisältää ohjeita eri liikuntamuotojen soveltamisesta silloin, kun oppilaalla on liikunnallisia erityistarpeita ja miten opeteaan eri tavoin vammaisia tai pitkäaikais-sairaita oppilaita. Tutustuttuamme ai-neistoon, huomasimme oppaassa vaka-via puutteita, kun opettajan ohjeissa ei huomioitu lainkaan oppilaan pituudesta tai jalankosteita aiheutuvia koulu- tai muun liikunnan esteitä.

Korjaushdotuksia oppaan sisältöön

Merkitsimme muistiin muutamia sivuja, joiden tekstiä päivitetessä tulisi erityisesti huomioida poikkeava pituuskasvu ja jalankoko:

Sivu. Kohde: Ratkaisua vaativa asia

63. Kuntosalit:

Säätöjen riittävyys laitteissa

74. Selkäsairaudet:

Kasvupyrähdysken vaikutukset

76. Kasvuhäiriöt:

Poikkeavan pitkää oppilasta ei huomioi-da

115. Ylipainoisuus:

Poikkeavan pitkää on painava olematta li-hava

142. Tasapainokävelyt:

Kehon hallinta huono nopean kasvun vuoksi

155. Alppihiihto:

Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmistata

158. Maastohiihto:

Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmistata

160. Jäälajit:

Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmisteta

179. Apuvälineet:

Onko varattu myös todella pitkille?

185. Turvallisuusnäkökohtia:

Poikkeavaan kokoon liittyvät näkemyk-set puuttuvat

196. Motorisia testejä:

Kehon hallinta huono nopean kasvun vuoksi

200. Retkeily, kuntoliikunta:

Välineet ja varusteet puuttuvat, kokoja ei valmisteta

Yhteydenottoja 7.-8.9.2003

Yhteistyötä aloitettu seuraavien liikun-nasta vastaavien tahojen kanssa:

Itä-Suomen Liikuntaopisto

Erityisryhmien liikunnanohjauskoulutus

Lehtori Tiina Turunen, (013) 2675 087 toimisto, GSM 050 5215 643

Jyväskylän yliopisto

Liikuntatieteen laitos

Professori Esko Mälkiä, (014) 2602 172, esko.malkia@sport.jyu.fi

Jyväskylän yliopisto

Liikuntakasvatuksen laitos

Professori Pauli Rintala, (014) 2602 103, pauli.rintala@sport.jyu.fi

Solia –projektistako toimintamalli?

Haluamme selvittää, mitä mahdollisuuk-sia esim. koululiiunnasta vastaavilla ta-hoilla on järjestää liikuntamahdollisuuk-sia, välineitä ja varusteita äärikokoisille. Toimintamallia voisi ottaa Suomen Invali-dien Urheiluliiton eri projekteista, mm. Solia -projektista, jonka tarkoituksena on hankkia tai lainata apuvälineitä invali-diurheilijoille.

Esimerkkejä muista meillekin soveltuista liikuntaprojekteista:

Soveltavan talviliikunnan kehitysprojekti (2001-2003)

Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Aija Saari.

SIU on koordinoinut Soveltavan talviliikunnan kehitysprojektiä, joka starttaa viimeiselle toimintavuodelle. Hanketta on tukenut Opetusministeriö (vuonna 2002 saatua 22 000 euroa). Projektin monen järjestön, toimijayhteisön ja yksittäisten toimijoiden yhteinen hanke, jossa yhteistyössä on **kehitettävä hiihtokeskusten esteettömyyttä (tilat, erityiset apuvälineet, tieto-taito)**, koulutettu ohjaaja (hihdonopettajat, liikunnan ammattilaiset, perheet), toteutettu tapahtumia ja pyritty keskittämään SIU:n talviliikunnan tieto ja välineet yhteen paikkaan (Messilä/Lahden liikuntatoimi), josta kuka tahansa **hihdosta/alppihiihdosta kiinnostunut voi voinut lainata välineitä/mennä kokeilemaan talviliikuntaa**.

Vuonna 2001 ja 2002 projektin rahoilla on ostettu pääsihteeriys ja tietotaitoa Messilän/Lahden liikuntatoimelta. Viimeisen vuoden tärkeimmät tavoitteet ovat ohjaajan oppaan toteuttaminen, suuri talvileiri Vuokatissa sekä niiden keinojen löytäminen, joilla **soveltava talviliikunta (hihdo, alppihiihto, jäälajit ym.) ovat vammaisten harrastajien ulottuvilla jatkossakin omassa lähiympäristössään** (seurat, hiihtokeskuksset, jäähallit ym.).

Projektissa ovat yhteistyössä SIU, SKLU, NKL sekä monet muut erityis- ja talviliikuntajärjestöt.

SOLIA -projekti (2001-2003) Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Pekka Hätiläinen.

SOLIA -projekti, soveltavan liikunnan apuvälineprojekti, on valtakunnallinen kokeiluprojekti vammaisiin liikunnan ja -urheilun apuvälinevuokraustoiminnan aloittamiseksi. Projektin aloitti toimintansa toukokuussa 2001 ja kestää vuoden 2003 loppuun. Projektin tarkoituksesta on **luoda maahamme pysyvä liikunnan apuvälinelainausrakennusjärjestelmä**.

Apuvälinevuokrauksen ja vuokrattavaksi tarkoitettujen välineiden hankkimisen lisäksi SOLIA kerää ja jakaa tietoa vammaisiin liikunnan- ja urheilun apuvälineistä, välinevalmistajista, maahan tuojista, myyjistä ja paikoista, josta välineitä saa lainaksi, kokeiltavaksi tai vuokralle. Palvelut ovat avoinna vammaisille henkilöille yksittäiseen välinekoikeuden, oppilaitoksille, kuntoutusyksiköille, kunnille ja vammaisyhdistyksille. Muille tahoille sopimuksen mukaan. SOLIA:n ensimmäisen alueellisen toimintayksikön perustamisesta on sovittu Invalidiliiton Käpylän Kuntoutuskeskuksen kanssa. Helsingin uusin Synapsian tiloihin tuleva SOLIA:n eteläisen Suomen alueellinen toimintayksikkö avautuu syksyn aikana. Samalla myös SOLIA:n toimisto muuttaa Käpylään Kuntoutuskeskuksen tiloihin. Pohjoisen Suomen alueellinen toimintayksikkö perustetaan Rovaniemelle ja kolmas alueellinen toiminta yksikkö tulee läntiseen Suomeen

Maskuun. Alueellisten toimintayksiköiden myötä palvelut siirtyvät paremmiin koko maamme alueita kattavaksi, käytäjä lähempänä olevaksi toiminnaksi. Välineitä voi vuokrata kaikista toimintayksiköistä. Toimintayksiköiden liikuntavälinevalikoimaan tulee vaikuttamaan myös maantieteellinen sijainti, joten yhtäläisiä välineitä ei jokaisesta keskuksesta ole saatavana. Jokainen keskus palvelee kuitenkin koko Suomen tarvitsijoita, joten jos lähiimästä keskuksesta ei välittä löydä, toimitetaan se jostain muusta. Tähän mennessä SOLIA-projekti on hankkinut mm. kaksi purjevenettä. Projektissa ovat yhteistyössä SEY, NKL ja SIU. SOLIA:n rahoittajina toimivat RAY ja Opetusministeriö.

SporTrio – European Cup Series for Disabled Students (2002-2003) Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Tarja Tapper.

SporTrio on kansainvälinen vammaisten nuorten kokemusten, kulttuurin ja tiedon vaihtoa edistävä projekti liikunnan parissa. Projektin tavoitteena on myös levittää viestiä syrjänän ehkäisemisestä sekä luoda perustaa myönteisimille asenteille vammaisia kohtaan. Projektin on kutsuttu mukaan suomalaisten nuorten lisäksi osallistuja Italiasta, Romaniasta ja Espanjasta. Tapahtuma kytkeytyy EU:n vuoden 2003 vammaisten teemavuoteen.

Projekti toteutuu käytännössä siten, että mainittujen maiden vammaiset nuoret (noin 13 hlöä/maa) osallistuvat erilaisiin liikunnallisiin tapahtumiin kussakin maassa. Suomeen kansainväliset vieraat kutsutaan ajalle 4.-7. syyskuuta 2003. Tampereella järjestetään apuvälinemesut, johon osallistutaan yhtenä päivänä. Lisäksi järjestetään luontoliikuntapäivä joko Vähäjärven lomakodissa Hauholla tai Ikaalisten kylpylässä (riippuen mihin vieraat majoitetaan). **Vastaavasti Suomesta matkustaa ryhmä nuoria vammaisia erilaisiin tapahtumiin Italiaan, Romaniaan ja Espanjaan.**

Suomessa projektin toteuttamisesta vastaavat SIU ja NKL kuitenkin siten, että päävastuu on SIU:lla.

SPORT4ALL (2002-2004) Vastuuhenkilönä SIU:ssa toimii Pekka Hätiläinen.

Huom! Meidän yhdistyksellemme eritän **Tärkeän projektin** ja liittyy oleellisena osana **Tietopankki-hankkeeseemme!**

SPORT4ALL on EU:n rahoittama hanke, jonka tavoitteena on parantaa vammaisten henkilöiden, ikääntyneiden ja muiden **erityisryhmien tiedonsaantia liikuntaan ja urheiluun liittyvissä asioissa**. Järjestelmän avulla on tulevaisuudessa saatavissa tietoa eri liikuntapalikoista ja liikuntamahdollisuuksista, erityisryhmiä palvelevista rakennusteknisistä ratkaisuista, apuvälineistä ja palveluista. Järjestelmä tulee olemaan avoin ja maksuton kaikille internet-käyttäjille. Se tulee olemaan **osa Euroopan laajuista SPORT4ALL -portalia**. Hanke toteutetaan vuosina 2002-2004.

SPORT4ALL -projekti toteutetaan **seitsemän partnerin** kesken Euroopan eri

maissa. Kukin maa saa valita oman lähestymistapansa. Suomen osuus toteutetaan osaksi Suomalaisen liikunnan tietopankkia. Tietopankki ylläpitää ja hallinnoi **Jyväskylän Yliopisto**. Tietopankki on valtakunnallinen tietojärjestelmä, josta löytyy jo nyt tietoa lähes 29 000 liikuntapaikasta, yli 12 000 virkistystarjontakohteesta, urheilutapahtumista ja luonto- ja liikuntamatkailupalveluita.

Hankkeen aikana toteutetaan Suomalaisen liikunnan tietopankkiin erityisryhmiä palvelevat tietosisällöt ja toiminnot siten, että se palvelee sekä erityisryhmien liikunnan tarpeita että erityisryhmien liikunnan kehittämistä ja sen palveluja tarjoavia tahoja.

Hankkeen toteutuksessa ovat mukana STAKES, Suomen Invalidien Urheiluliitto, Näkövammaisten Keskusliitto ja Suomalaisen liikunnan tietopankki.

Lisätietoja: Suomen Invalidien Urheiluliitto, (09) 613 191 vaihde, <http://www.siu.fi>

Liikuntaneuvoja Pekka Hätiläinen, Kansainvälinen toiminta, luennointi pekka.hatinen@siu.fi (09) 6131 9212, 040 502 6308,

Liite 2.**Tunne sielusi - tiedä arvosi yksilönä !**

Selvitys ryhmätutkitalpaamisista vuonna 2004

Miksi?

Yhdystyksemme on perustettu vuonna 1996. Siitä lähtien vertaistutkitalpaamisissa ja tukihenkilökeskusteluissa on toistuvasti esiintynyt ja toive saada erilaisuuden vuoksi henkilötä tukea. Poikkeava koko saattaa aiheuttaa fyysisen ongelmien lisäksi niin vakavia psykkisiä häiriöitä, että tarvitsemme asiantuntijan apua.

Minäkuvaan häiriintymisen vaikuttaa koko elämään, eikä rajoitu yksilön ongelmaksi

1. Yhdystyksemme lasten ja nuorten vanhemmat kertovat pelokkaina lastensa jättämistä itsemurhavisteesta. Joidenkin aikuisten tiedämme uhkauksensa toteutaneenkin.

2. Nuoret ja aikuiset kertovat vaikeuksistaan ystävä- ja työtoveripiirissä sekä hanikaluuksistaan löytyä sopivaa puolisoa "sielunkumppaniksi". Ongelmat alkavat jo ala-asteella ja ilmenevät usein rajuna koulukiusaamisena.

3. Jotkut jäsenet kadottavat täysin itsentuntoansa, jotkut eivät sitä koskaan löydäkää. Itsensä toteuttamismahdollisuudet ovat olemattomat.

4. Äidit ottavat ahdistuneena yhteyttä, kun lääkärit tarjoavat lasten hoidoksi pituuskasvua rajoittavaa hormonihoittoa.

5. Joidenkin minäkuvaan liittyvät ongelmat ovat syömishäiriöiden kaltaisia, kun "peilikuuvassa" ihmisen todellinen koko vääristy yttä mittsuuheltaan väärän vaatekuksen vuoksi.

6. Ulkopuolisuuksien ahdistava ja surumielinen tunne syrjyytää, ja johtaa eristäytymiseen rajoittavan toimintaympäristön johdosta.

Miten ?

Vuonna 2004 järjestämme tapaamisia Helsingissä ja Tampereella. Tapaamiskertoja on paikkakunnilla 4 kertaa sekä keväällä että syksyllä. Jokaisella tapaamiskerralla on eri aihe. Asiantuntijana kokeutut perheneuvoja/psykologi alustaa lyhyesti ja ohjaa keskustelua hallitusti. Kunkin tapaamisen ohjattu osuuus kestää noin 2 tuntia. Ryhmä on avoin ja sen osanottajamäärä voi vaihdella. Ryhmätutkitalpaamisia ei voida toteuttaa ilman avustusta.

Liite 3.**Neljän seinän sisältä maailmalle Selvitys kansainvälisestä yhteistyöstä**

Merkitys yksilölle, erityisryhmälle ja globaalille liitolle

Kansainvälisen yhteistyön merkitys globaalien tavoitteidemme saavuttamiseksi on korvaamaton. Yhdystyksemme edustajat ovat osallistuneet Euroopassa vuosittain järjestettävään Pitkien kansainvälisen tapahtuman viitteenä peräkkäisenä vuonna, viimeksi Saksassa, Berliinissä keväällä 2003 ja seuraavaksi Sveitsissä, Baselissa keväällä 2004.

Suomessa olemme kokeneet vähemmistöryhmämme aseman erittäin vaikeaksi näin pienessä ja harvaanasutussa maassa. Olemme luuleet olevamme täysin yksin ja voimattomia ongelmiamme edessä. Vammajärjestöt ovat tehneet hyvää työtä raivatessaan tietä ihmisarvollisele elämälle ympäristön rajoitteista huolimatta. Todella pitkiä tai lyhyitä henkilöitä se työ ei kuitenkaan ole lainkaan auttanut, sillä meiltä puuttuu vammasstatus, vaikka olemmekin toiminta- rajoitteisia omassa ympäristössämme.

Kansainvälisissä tapaamisissa on selvinnyt, että vaikeudet ovat hämmästyttävän samankaltaisia kaikkialla. On selvinnyt myös, ettemme suinkaan ole yksin vaan muodostamme yksilöllisiin tarpeisiin perustuvan yhtenäisen ja valtavan erityisryhmän.

Euroopan alueella asuvien pitkien ja/tai isojaisten ryhmän kooksi on eräissä tutkimuksissa arveltu 5-10 % väestöstä, joka merkitsee jopa 60 miljoonan ihmisen joukkoa. Erityisen lyhyet tai pienijalkaiset henkilöt muodostavat vastaan

kokoinen erityisryhmän.

Suomessa kansalaisten keskipuuttojen jatkuvasti kasvaessa yhä harvempi on todella lyhyt ja tämän väestönosan vaikeudet kasvavat entisestään. Maastamuutto esim. Aasiaan voisi ratkaista lyhyiden tarpeet. Sen sijaan pitkiltä puuttuu kotimaakin, koska tarpeita ei ole tydytetty edes Hollannissa, jossa asuu Euroopan pisin kanssa.

Liite 1, Elämäni parhaimmat viisi päivää, Berliinissä 2003 Miia Hasanen, 27-vuotias, pituus 193 cm, kenkäkoko 44

Suomi sääntövaliokunnan puheenjohtajana ja organisaatiomallin luoja

Vuonna 2000 Luxemburgissa luotiin pohja todelliselle eurooppalaiselle pitkien yhteistyölle perustamalla viiden maan johtoryhmä. Kehittämistyötä tekemään valittiin Suomi, Sveitsi, Saksa, Hollanti ja Iso-Britannia. Varsin pian todettiin, että tarvitsemme yhteiset toimintaperiaatteet ja säännöt.

Vuonna 2002 Kööpenhaminassa yhdystyksemme ehdotukset valittiin työn pohjaksi ja Suomi sääntövaliokunnan puheenjohtajaksi. Samassa kokouksessa allekirjoitettiin Euroopan Pitkien Yhdystyksen Liiton (EFTC) perustamispäätös ja hyväksyttiin Suomen ehdottama organisaatiomalli. Liiton toiminta käynnistyi kuitenkin todella teolla vasta, kun säännöt on lopullisesti hyväksytty.

Yhteisten pelisääntöjen luominen on ollut paljon työlämpää kuin mitä etukäteen kuvittelimme. Me suomalaiset emme ole ymmärtäneet kovin monimutkaisien pykälien tarvetta, kun päämääristä ja tavoitteista ei ole erimielisyttä.

Tapaamisista tiedottaminen

Ryhmatutkitalpaamisten aikataulu ilmoitetaan 4 kertaa vuodessa julkaisavassa jäsenviisessä, kotisivullamme <http://www.mpoli.fi/koputuksia>, sekä henkilökohtaisena kutsuna kontaktirekisteriimme ilmoittautuneille ilmoittautuville jäsenille perheineen.

Kontaktirekisteri on uusi, nopeasti välittävästi tiedon kanavamme. Siinä kootaan niiden henkilöiden yhteystiedot, jotka haluavat erillisen ilmoituksen aina, kun lyhyellä varoitusajalla jotakin mukaavaa tapahtuu yhdystyksessä. Tieto välitetään ryhmälähetyksenä ensisijaisesti sähköpostina tai puhelimitse. Kontaktirekisterin tarkoituksena on aktivoida ja rohkaista henkilöitä tulemaan mukaan vertaistukea tarjoaviin erilaisiin tilaisuuksiin ja tilanteisiin.

Kaikkien jäsen maiden yhteinen toive on, että lopulliset säännöt voidaan hyväksyä Baselissa 2004.

Suomi tietopankki –hankkeen vetäjänä ja asiantuntijana

Suomen ehdotus kansainvälisestä pitkien ihmisten tietopankista hyväksytin vuonna 2002 Kööpenhaminan kokouksessa. Tietopankin teknistä alustaa voi soveltaa minkä tahansa erityisryhmän tarpeisiin. Saman tietopankin asiakkaita meidän mallissamme yhdistää sama tarve, ominaisuus, harrastus yms.

Monet tahot ovat olleet Tietopankistamme erittäin kiinnostuneita. Esittelijime hankkeen ja jätimme aineiston tiedoksi helmikuussa 2002 myös eTampere – kansalaisten tietoyhteiskunta -projektiin vetäjille. He kannattivat hankkeemme viemistä eteenpäin, mutta lokakuussa 2002 he käynnistivät itse ERITIE –hankkeen (Erityisryhmät ja tietotekniikka), jonka tulos tulee olemaan portaalit vammais- ja potilasjärjestöille. Olemme neuvoileet hankkeen vetäjien kanssa ja todenneet siinä ilahduttavasti suuria yhtäläisyyskiä meidän ajatuksimme, joskin varsinaisen idea eli yksilö oli unohtunut. Lähtökohta oli väärä, eikä mielestämme ota riittävästi huomioon kansalaismäkulmaa. Hanke on selvästi viranomais- eikä kansalaishanke. Jatkamme yhteistyötä eTampereen kanssa.

Omaa Tietopankki -hanketta rakentaessamme lähdimme yhden yksittäisen yksilön tarpeista. Yksilöt, joilla kaikilla on samantapaisia tarpeita, muodostavat erityisryhmän. Erityisryhmät muodostavat

..jatkuu edelliseltä sivulta

kansallisen tai kansainväisen liiton, joilla kaikilla on samantapaisia tarpeita kuin yksilöllä. Vasta kun yksilöstä ryhmän ja kansainväisen liiton avulla tulee markkina-arvoltaan merkittävä, ympäröivä yhteiskunta kiinnostuu yksilön tarpeita työdyttämään.

Tietopankin avulla alkuperäinen yksilö löytää turvallisen tien neljän seinän sisältä ulos maailmaan. Olemassa olevan tieiden uudelleenjärjestelyllä, yksilö löytää tästä tietopankista vain itseään henkilökohtaisesti hyödyttäväksi tai koskettavaa aineistoa.

Liite 2, Tietopankki, Rajatun kohderyhmän globaali portaali internetissä, päivitetty 28.11.2002 (lehdestä

Suomen www-sivut muille maille malliksi ja tietopankkiin pohjautuvaksi

Olemme sopineet oppilasyhteistyönä toteuttavasta kotisivujemme uusimisesta. Vuonna 2004 kotisivujemme rakentamisen aloitetaan tietopankki-ideamme pohjalta ja malliksi muiden maiden vastaaville yhdystyksille. Yritämme löytää lisärahoitusta monikansallisen yhteistyön käynnistämiseksi ja tämän globaalina hankkeen loppuunsaattamiseksi. Yhteistyökumppanimme on Jyväskylän Ammattikorkeakoulu, Liiketalouden koulutusyksikkö, Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma, Internetopintojen opintojakso.

Perustamme työryhmiä

Tampereella hallituksen kokouksessa päädyimme perustamaan erilaisia työryhmiä, joita saamme yhdistyksen toimimaan tehokkaammin ja tuomaan huvia ja hyötyä useammalle jäsenelle. Moni on vuosien mittaan sanonutkin, etteivät he oikein osaa osallistua. Jokainen kuitenkin osaa jotakin ja on korvaamattomaksi avuksi.

Ilmoittaudu toimistoon, ja kerro miten Sinusta voisi olla iloa meille kaikille! Mitä enemmän tietoa jakaa, sitä enemmän sitä saa. Yhdistyksen superaktiivit eivät mitenkään pysty seuraamaan koko maan laajuisesti asiaita, jollei kukaan anna vinkkejä. Juuri Sinä voit olla se henkilö! Ken tietää löytyykö saksan kielessä taitoisia, sosialiviranomaisia, juristeja tai vaikka minäkä muun yhdistyksen osaajia, jotka voivat neuvoa meitä aivan käytännön käänteissä. Lisäksi kaipaamme henkilöitä, jotka uskaltavat tarttua kynään juttuja varten.

PR:ääkin varten tarvitsemme innokkaita. Vähän väliä meille tulee tiedusteluja esim. paikallisia haastatteluja varten, pyytöjä tv- ja radiojuttuihin, joskus jopa avustajaksi tv-ohjelmiin ja mainoksiin. Vä-

lillä olisi mukava nähdä muitakin kuin saaja moja. Olisi hyvä olla "varastossa halukkaita ihmisiä vaikka muuttumisleikkiin tai mainoksiin. Hämäläysissä emme lähde mukaan.

Työryhmiksi olemme ajatelleet seuraavilaisia, mutta mahdollisesti myös lisää:

1. Lehti ja postitus
2. Liikenne ja turvallisuus
3. Sosiaaliturva ja ihmisoikeudet
4. PR
5. Lyhyet/pienikenkäiset ja pitkät/isokäiset
6. Ostopaikkalista
7. Rahoitus (avustusten haku ja seuranta)
8. Työvaliokunta
9. Nuorisoläiset
10. Internet

Näiden ryhmien kautta voimme järjestää myös enemmän toimintaa/vertaistukea muuallakin kuin "etelässä", sillä yhdistyksen väestä suuri osa asuu muualla. Otathan yhteyttä toimistoon ja muista ilmoittautua nettiposti-listalle!

Jouluisin terveisin, Liisa

Tervetuloa Baseliiin 16.-23.5.2004 Euroopan pitkien Treffille!

Tutustu Baselin tarjontaan webbisivulla www.klm-schweiz.ch. Ohjelma on osittain vielä muuttuvassa vaiheessa, mutta päätinjat ovat jo selvillä. Perinteisesti ohjelma on ollut jopa koko perheelle sopiva, ja mukana on aina ollut muutamia teinejäkin vanhempien osallistujien hellässä huomassa kokeilemassa siipiään.

Yhdystyssellemme on esitetty virallinen kutsu, erityisesti nuorille jäsenille. Myös lyhyemmät ovat tervetulleita pitkien kutsuista. Pituusraja naisille 180cm, miehille 190cm.

Jos olet kiinnostunut lähtemään, niin ilmoitathan netin kautta Joannalle, Miialle tai Liisalle tai pirauta toimiston numeroon 09-222 7184 tai 040-592 2001.

Seuraavat Eurooppatreffit:

- 2004 Basel, Sveitsi
- 2005 Edinburgh, Iso-Britannia
- 2006 Osnabrück, Saksa
- 2007 Schwarzwald, Saksa
- 2008 Arnhem, Hollanti
- 2009 Frankfurt, Saksa

Aiheesta ja sen vierestä

Happamia kateita?

Olemme tulleet tulokseen, että lyhyet ihmiset ovat happamampia kuin pitkät ihmiset.

Löysimme myös synn siihen:

Lyhyiden ihmisten pitää katsoa ylös-päin puhuessaan pitkille. Tällöin he paljastavat kurkkunsa, ja sitähän ei mikään eläin tykkää tehdä, sillä silloin ne ovat fyysisesti uhatussa asemassa.

Tingus Tänkhus

Nopea ajattelu?

Pitkät ihmiset ajattelevat nopeammin kuin lyhyet. On osoitettu, että pitkät onnistuvat paremmin älykkystesteissä... intresseklubben

Onkohan näin – en usko. Sitä paitsi karjalainen sananlasku "Siin pien piste-leiksii kun suur käänteleiksii" tarkoittaa sekä fyysisyttä, että ajattelun vilkkautta. Niin ainakin edesmennyt pienikokoinen mummoni asiaa viljeli. toim. huom.

Tiesitkö, että...

Ensi vuosi 2004 on karkausvuosi? Siis yksi päivä enemmän töitä.

..ensi vuonna vappu osuu lauantaille? Siis yksi päivä enemmän töitä.

..ensi vuonna 25./26 joulukuuta osuu lauantaille/sunnuntaille? Siis kaksi päivää enemmän töitä.

..että 1./2. tammikuuta 2005 osuu lauantaille/sunnuntaille? Siis kaksi päivää enemmän töitä.

1+1+2+2 = 6 työpäivää lisää!!

Mukavaa ylimääräistä työviikkoa :)

Poimintoja yhdistyksemme työsaralta

Tähän on kerätty tyypillisiä keskus-telun aiheita tukihenkilön kanssa käydystä keskusteluissa. Tilanteita joita toistuvasti tulee esiin, ja jotka aiheuttavat enemmän kuin harmia jäsentemme keskuudessa. Näistä asioista ei keskikokoisilla useinkaan ole mitään tietoa, eivätkä he ymmärrä ongelmien tai niiden ratkaisun laatuja. Näiden asioiden ratkaisuun tarvitsemme yhteiskunnan tukea ja myötävaikuttamista. Ei näitä asioita "markkinat" hoida näin vähäväkises-sä maassa, kun ei muuallakaan. Meitä koskee samat oikeudet kuin vam-maisia.

Työn haku, sosiaaliset tilanteet

- Jotkut ääripituiset arvelevat tulleensa hylätyksi työpaikkahaastattelussa, koska vaatetus on antanut heistä epäedullisen/ naurettavan kuvan. Hyvin istuuva koko/tarkoituksenmukaista asua ei ole ollut pituuden vuoksi löydettävissä ja/tai erikoiskokoisen tuotteen korkean hinnan vuoksi ostettavissa.

- Erittäin kookas henkilö sai työvoimatoiston osoittamalta työnantajalta vastauksen, että hän ison kokonsa takia rikoo työkoneen eikä häntä siksi oteta töihin. Työnhakija ei uskaltanut eikä osannut riittauttaa asiaa.

- Erittäin kookas ei mahdu firman osoittamaan työsuhdeautoon.

- Mummun suurilta 85-vuotispäiviltä joutui jäämään pois tytö 12v 185cm. Täti ompeli pitkälle hoikalle nuorisovaatteen juhliin, mutta juhlakenkiä nro 46 ei löytynyt kaupoista. Tyytö ei halunnut osallisuuta lenkkareissa.

- Tytö 18v jättettiin pois joukosta tansseihin mentäessä. Kaverit menivät hänen läheen, koska hänen läheen ei ollut pituutensa vuoksi mahdollisuutta pukeutua samoin kuin muut.

- Sulhanen etsi juhlakenkiä nro 35. Ei halunnut mennä vihille mokkasiini-mallissa lastenkengissä.

- Erikoiskokoisia turvakenkiä ei ole saatavissa. Tämä johtaa eriarvoisuuteen työssä ja koulutuksessa, jopa työhönottotilanteissa, vaikka syrjintää on laissa kielletty.

- Erikoiskokoisia työkenkiä ja vaatteita vaaditaan myös ammattiopiskelijoilta. Opintolaina ei riitä niiden hankkimiseen, eikä esim. kaikkia kokoja ole olemassa. Koulu lla on vaikeuksia oppilaan vakuttamisessa. Itsetehdyt vaatteet eivät ole riittävän suojaavia (esim. palosuojaus).

- Erikoiskokoisia työvaatteita ei löydy. Työnantaja käskee erikoiskokisen työntekijän itse hankkimaan työvaatteet ja kengät muiden tehdesä yhteistilausen. Työnantaja maksaa saman summan kuin muidenkin vaatteesta, jolloin erikoiskokisen työntekijän osuudeksi jää moninkertainen maksu muihin verrattuna.

- Erikoiskokoinen pitkä perhe ei mahdu normaaliin henkilöautoon. Turvaistuimia ei voi sijoittaa turvallisesti. Tästä aiheutuu valtavia taloudellisia kustannuksia.

- Saadakseen lisättilaa lentokoneessa pitkä matkustaja joutuu ostamaan businessluokan lipun – aiheutuu lisäkustannuksia.

- hotelliuhoneessa pitkä joutuu siirtämään patjan lattialle, kun sänkyyn ei mahdu suoraan päätyjen takia. Hinta on kuitenkin sama.

- pitkälle perheelle myydään lasten yhdistelmävaunut. Kauppias sanoo, että ne riittävät jopa 3-vuotialle. 1½-vuotias ei enää mahdu niissä nukkumaan suorana.

- lasten turvaistuimeen mahtuu jopa 6-vuotiaaksi - sanoo myyjä. Lapsi joutuu siirtämään korkeistuimelle jo 1½-vuotiaana, jossa hän roikkuu vöissä.

Terveys: liikunta

Tukihenkilöltä kysytään luistimia, taitoluistimia, rullaluistimia, aerobic-tossuja, laskettelujalkineita, hiihtojalkineita, moottoripyöräkenkiä- ja asuja, kumi-saappaita, vaelluskenkiä, skeittikenkiä, kiipeily- ja pyöräilykenkiä, suunnistus-kenkiä pyörä, kelkkoja, golfmailoja, ka-nootteja, sukelluspukuja, veneilyliivejä, retkeily- ja hiihtoasuja, lumikenkiä, uimapukuja sekä muita urheiluvaatteita jne. Jopa suuria pulkkia ja kelkkoja! Mm. näistä tuotteista ei ole yleisesti saatavilla erikoiskokoja. Tuotteita on jopa tilattu valmistajilta yhteistilausena ulkomaisten yhdistysten kanssa.

- Perhe matkusti Lappiin laskettelemaan pääsiäislomalla. Kotiin jää vain poika 15v, koska hänen läheen ei ollut kaupoista löydetty-vissä slalom-kenkiä kokoa 53.

- Poika 13v halusi lintuja bongaamaan kavereiden kanssa. Etsi nro 52 kumi-saappaita. Suuria kokoja ei valmisteta ol-lekaan.

- Poika 16v etsi nro 54 moottoripyörä-kenkiä.

- Epilepsiaa poteva etsi nro 64 polkupyö-räiliijän kypärää.

- Tytö 15v 182 cm etsi naisten kokou-mapukua. Riittävän pitkää ei löytynyt, le-veitä kylläkin, ja tytö ei suostunut me-nemään sururintaisessa/mahaisessa mummomallissa liikuntatunnilta ollen-kaan uimaan ja häpesi kaunista vartalo-aan.

- Moni jo aikuisen häpeää erikoiskokoista vartaloaan, ja on jättänyt kaiken lii-kunnan, jopa iloisent leikin. Naisten aero-bic-vaatteetkin loppuvat kokoon 44, mikä ei riitä edes hoikalle pitkälle.

Lentyoyhtiöiden jalkatilataulukko

Aer Lingus	81	Caledonian	76	Lauda Air	81
Air 2000	71	Cathy Pacific	81	Lufthansa	86
Air Canada	86	Delta	76	Malaysian	86
Air China	86	Easy Jet	74	Monarch Airlines	71
Air France	86	Emirates	81	Qantas	76
Air New Zealand	86	Finnair	82	Ryanair	74
Airtours	71	Go	74	SAS	82
Alitalia	84	Gulf Air	71	Singapore Airlines	81
American Airlines	91	Iberia	82	Swiss	79
Austrian Airlines	81	Iceland Air	79	Thai Airways	86
Britannia	71	Japan Airlines	86	Transavia Airlines	70
British Airways	79	JMC	71	United Airlines	79
British Midland	81	KLM	79	Virgin Atlantic	76

Minimi vaatimus jalkatilalle on 80 cms.

Lähde: www.ebookers.fi

Asuntosuunnittelua... onko mitään uutta näkyvissä?

Laukaan Saraveden rannalla oli kesällä asuntomessut, jonne oli nousut uusia taloja kuin sieniä sateella pappilan pelloille keskelle kylää. Kuinka ei haluaisi asua näin upeassa paikassa.

Mutta minkälaisia taloja oli rakennettu. Kunnon PR:n mukaan asukkaat olivat talojen suunnittelussa itse mukana ja heidän toiveitaan toteutettiin. Hienolta näytteiltä lehtien kuvissa ja paikan päällä katseltaessa. *Lähempä tarkastelu toi kuitenkin esiiin taas niitä samoja virheitä ja omituisuuksia joihin moni erikoiskokoinen on aina törmäillyt asuessaan.* Kierreltyämme taloja kommentit ovat läheenä pitkän käyttäjän näkökulmia, joten toivon jonkin lyhyemmän messukävijän ajatuksia lehteen mikäli aihetta on.

Ahdasta, ahdasta

Vaikka taloja oli mainostettu tilavina ja valoisina, niin harvassa kuitenkaan selästä tuntua tuli. Tilan tunne ei kuitenkaan ole neliöstä kiinni, vaikka niin usein kuvitellaan. *Makuuhuoneet olivat mitoitettu pieniksi.* Ymmärrettävä on pyrkimys siihen että yhteiset tilat olisivat väljempiä, mutta mihin mahdotetaan edes 210x180cm parisänky? Siihen mahduu nukkumaan mukavasti keskimmäiset ihmiset (armeijan käyneiden miesten keskimmäistä on 182cm), jos **minimi sängyn mittana pidetään pituutta +20cm**. Yli 2m:n sängyn tunkeminen moneenkaan asuntoon ei olisi onnistunut – liikkumatilaa sängyn ympärille olisi jäänyt liian vähän.

Sama tilanne oli myös pienemmissä makuuhuoneissa tai lastenhuoneissa. Joko ikkuna tai ovi oli sijoitettu niin, ettei pitkä sänky olisi mahtunut, jopa pidemmä! **Moni yhdistyksen pitkistä tar-**

vitsisi jo nyt 220-230cm pitkän vuoteen, jopa pidemmän. Missäköhän nukkuvat mahdolliset talojen uudet omistajat 50 vuoden päästää? Keskimitta kasvaa jopa 1-3cm/10v aikana, joten talot taitavat jäädä pieniksi ennen kuin edes arvaamme. Vai tuleekohan asuntoilmoituksiin kommentti: "ei sovellu pitkille".

Tämä ahtaus koskee myös sauna-tiloja, matalaa kellaritila, osittain matalia huonekorkeuksia... Ei ole mukava jäädä juuriin johonkin, tai kammata hiuksia nystyset verillä.

Kengät ja hartiat eivät mahdu portaikkoon

Taloissa oli useita kerroksia ja portaikkoja. Osa niin jyrkkiä ja ahtaista, että kulkeminen oli lähes mahdotonta. *Askeleen syvys ei ollut riittävä aina edes 43:n jalalle*, joten jopa keskikokoinen miehen alas meneminen portaissa on akrobattia vaativaa puuhaa. Kannan ollessa portaalla pääki jo putoaa. Mitenköhän pikkulosten kantaminen portaikossa onnistuu? Entä apuvälineiden kanssa? Tai jopa se jalkaterän pituus vaatii yli 35cm:n askelmaa? Olisiko kuluttajatasojalain ja tuoteturvaliusuuden mukaista laittaa varoitusmerkit isoja kaksille? Pääsisi vasstuusta onnettomuustilanteissa. Osa portaikkokuiluista oli niin kapeita, ettei rottevat hartiat mahtuneet niihin, ja oli kuljettaa sivuttain. Kuinka siinä auttaa lasta, liikuntaesteistä, kantaa ehkäpy pyörätuolia. Hassuinta oli jopa painorajaukset portaissa. **Tilat pitäisi rakentaa sellaisiksi, että ne sopivat kaikille.** Ei pelkästään julkiset tilat, vaan myös asunnot. On surullista muuttaa kotoaan, mikäli elämäntilanne muuttuu asukkaiden

fysisten muutosten myötä. Kotona pitää olla oikeus ja mahdollisuus asua eri tilanteista riippumatta.

Ovatko talot mielikuvitusolennoille?

Suuret ikkunat toivat paljon valoa sisään. Osa ikkunoista lähti lattiasta asti, mutta yläreunasta pidemmät eivät aina näneet ulos ollenkaan. Korkeiden ikkunojen peseminen ei ole kenellekään helppo homma, erityisesti lyhyille, etenkin jos sijoittelu on hankaliin paikoihin.

Keittiöt olivat keskimäärin hienon näköisiä, mutta vielä näkyi omituisuuksia, kuten uunin ja kylmälaitteiden sijoittelu vierekkäin. Tovottavasti korkeudet on katsottu asukkaiden kanssa yhdessä.

Erässä talossa oli leivinuuni sijoitettu sivipaksi n. 140-senttisen käyttöä ajatellen, muu keittiö ei. Jossakin pisti silmään normaalikorkuisen tiskipöytä ja minimaalinen laskutila, mutta samassa keittiössä oli korotettuja mikroaaltouunikaappaaja yms. n. 140cm tasolla, jonka pääällä laskutilaa enemmän vain vähän yläappien alla... Perheessä varmaankin on joku pitkä, joka ei nuku kotona, koska pitkiä sängyjä varten ei ollut riittävästi tilaa. Samaisessa talossa kylpytilojen peilit kuitenkin oli sijoitettu niin alas, että keskikokoinen miehen mittainen näki vain keskivasrtalon sekä valolipan pääällä olevat sähköjohdot. Asuukohan taloissa mielikuvitusleentoja?

Jotain vekkuliakin tarttuu silmiin. Itsekkinen Risto-Matti Ratian **pikkuruiset nojatuolit** olivat mainion näköisiä selkeydessään. Tosin isompi takapuoli juuttui jumiin polvien lukkiutuessa kyykkyn istuessa pitkällä kookkaalla ihmellä. Pienelle ihmiseelle kalusteet toivat mukavan tuulahduksen - ei tarvitsekaan ostaa lasten malleja jotka ovat sopia. **Näitä kalusteitahan voisi olla kokoja xs-xxxx!**

Kaiken kaikkaan messut olivat monipuoliset. Itse jäi kaipaamaan ratkaisuissa sitä ns. esteettömyyttä, joka helpottaa kaikkien asumista ja olemista. Ei pelkästään vammaisten, vaan myös erikoiskokosten. Milloinkohan suunnittelijat tajuavat järkevien ratkaisujen sopivan kaikille. Yksi suunnittelija oli jo päässyt toimintajen kannalta aika mukavaan vauhtiin - "Siperia opettaa", tämän monilapsisen perheen arkitehti-isä on jo oppinut. Vielä kun suunnittelijoiksi ja tilaajiksi saisi enemmän erikoiskokoisia henkilöitä! **Liisa**

Kuva: Ristomatti Ratin pikkuruisia tuoleja. Kunpa olisi kokoja xs-xxxx sen xs:n rinnalla! (Avotaka)

Ostopaikkoja

OONA Kaija Räsänen Ky valmistaa itse vesipesunkestävästä silkistä vaatteita ja villa-silkki -huovasta takkeja ja lakkeja naisille. Jokaisen vaatteen maalaa käsin yksin kappalein Kaija Räsänen itse. Valikoimiaan kuuluvat niin arki kuin juhlavaatteet, niin sisälle kuin ulos, niin kesään kuin talveen.

Pääliike, jossa valikoima on todella runsas, sijaitsee Helsingissä Kaisaniemenkatu 4:ssä. Outokummussa valmistroit sekä liike. Standardikoot ovat 34-52, erikoiskokoja teemme mittatilauskseen. Tuotteiden tilaus ja mittaus tapahtuu mielellään liikkeessä, mutta toimitus myös postitsekin.

Nettisivut tulossa piakkoin osoitteeseen www.OONA.fi

terveisin
Eija Haltsonen
myymälänhoitaja, Hki
p/f 09-611 236

Fillarointiin

fillari-lehdet kautta saimme varsin hyvät vinkit. **Fillarikenkiä** löytyy osoitteesta <http://www.cykelcity.se>, samoja voi olla Velosportilla www.velosport.fi. **Koot 50 asti**.

Niken pyöräilykenkiä tuodaan nykyjään maahan (www.duell.fi) ja siellä on kokoja 49 numeroon asti (ei tienenkään maahantuojan valikoimissa, mutta tilaamalla kuulemma löytyy)

Pyöräilyvarusteita mittojen mukaan normaalilla hinnalla
<http://www.urheiluareena.fi/>,

Pyörän voi teettää Chebisissä
<http://www.chebici.fi/>
(mutta tekijöitä löytyy).

Näm kerto 201/50 kokoinen henkilö, jolle SUURI KIITOS! Lisätietoja saa yhdistyksen toimistosta
Liisa

Kenkäkauppoja maailmalla

Saksassa:

Schuh Kauffmann, Mitteldorfstrasse 7, 37083 Göttingen. Tel. (0551) 531 5989, Fax. (0551) 531 5989. **Lestinlevydet D,E,F,G,H,J+K,M. Isokenkäisille naisille ja miehille.** Postimyyntiluetelto. Tel.(07362) 96 2424 , Fax. (07362) 96 2426. www.schuh-kauffmann.de
Liike myös seuraavilla paikkakunnilla: Bopfingen, Mannheim, Plauen, Teterow.

Lontoossa.

Magnus, osoite 44 Chiltern Street, London W1U 7 QP, U.K. Puhelin 020 7224 3938. Web sivu: www.magnusshoes.com ja e-mail: info@magnusshoes.com.

Naisten kokoja on 8 - 12. Miesten kokoja 12 - 16 myydään netissä ja os. 2 High street, Harpole Northampton NN7 4DH, U.K. Hinnat ovat Suomen luokkaa.

Kirpputori

Ostetaan

Ostetaan **naisten luistimet, kokoa 45** (44?). Mieluiten Helsingin alueelta, mutta tarjoa mistä tahansa Suomesta! puh. 040-715 3187 tai E-mail: paivi.kalmi@varma-sampo.fi

Tarvitsisin **vaaleat häkengät kokoa 33-34**, ja muutenkin pienistä kengistä saa lähetellä tarjouksia ja kuvia! e-mail: KHL1AMirvaK@kajak.fi

Ostetaan **naisten avokkaat kokoa 43**. king_of_birds@suomi24.fi

Ostetaan **naisten kiilapohjakorko sandaaleja koko 43/44**.

Muitakin samaa kokoa olevia naisten kenkiä joissa avoimet varpaat niin korkea kuin matalakantaisia.
E-mail: tedbandy@jippii.fi

Ostan naisten **mustat avokkaat** joko matalalla tai korkealla korolla. **Koko 42-43.** E-mail: aulikkia@yahoo.com

Tarvitsisin **monot kokoa 49-50**. Yhteys tapiobis@cc.helsinki.fi

Halutaan ostaa **pyöräilykengät kokoa 49** (Tampere).

e-mail: jukka.keranen@pshp.fi

Myydään

Myydään melko hyväkuntoiset **naisten luistimet, kokoa 43**. Hinta 15 €. Luistimet ovat Helsingissä, mutta älä anna kaupungin olla este!

puh. 040-715 3187 tai

E-mail: paivi.kalmi@varma-sampo.fi

Käsítöitä, villalapaset, villasukat, sorrikat, sekä turistikossut nahasta. koot tilauksen mukaan.

sähköposti: ejalanpuoti@hotmail.com
kotisivu: <http://kotisivu.mtv3.fi/ejala/hembo2.htm>
puh. 050 910 9996 Marja

Myynnissä olisi musta-ruskeat käärmeennahka kuvioidut **avokkaat koko 43** korko n.4,5cm. 2 kertaa vain sisällä käytetty. Ostohinta 151€, myynti pyyntö 100€.

Tiedustelut: jsuonio@hotmail.com

Miesten Umberto club kengät numero 50 leveä lesti hinta 15 euroa. Kengät ovat vähän käytettyt.

Soita 050 33 22598 Birgitta birgitta.johansson@1posti.net

Entinen maahantuaja myy huippuedullisesti ranskalaisten **naistenkenkien loppuvaraston!** Alennukset 60-80%.

Muodikkaita ja kauniita **sandaaleja, koot 35-36**. Jäljellä myös erä upeita juhlaenkkiä (**koot 35-36 1/2**) sekä **kävelykenkiä (koot 32-36)**. Pyynnöstä lähetän kuvat sähköpostiisi.

Marika Hyöky, Espoo.

Puh. 050-5927066.

Sähköposti: marika.hyoky@welho.com

Kuluttaja

Kuljettajanistuin lyhyille

Respectan uuden, sähköisen kuljettajanistuin ansiossa lyhyet autoilijat näkevät paremmin eteenpäin ajaessaan. Istuin voidaan varustaa sähköisillä säädöillä nousuveaksi, laskevaksi, eteenpäin ja sivullepäin siirtyväksi. Koosta riippumatta saavutetaan mukava istuma-asento ja hyvä näkyvyys. Penkin liikkuvat toiminnot toteutetaan käsiohjaimen avulla. Liisätietoja: Respecta puh. 0303 9360.

Vinkki:

Kysy neuvoa kunnan sosiaalipalvelusta ja katsastusviranomaisilta mahdollisuudesta saada istuin korvattua vammaislakiin perustuvana apuvälineenä!

Korokeistuin suojaa lasta

Amerikkalaislautkumussa todetaan, että leikki-ikäisillä lapsilla, jotka käyttävät istuinkoroketta tai turvaistuinta, on 59 prosenttia pienempi riski vahingoittua auto-onnettomuudessa kuin pelkästään turvavyötä käytävillä kavereillaan. Koroitettu istuin mahdollistaa sen, että turvavyö suojaa lapsen koko kehoa. Arvioiden mukaan vasta noin 10-vuotias lapsi on tarpeeksi pitkä käyttämään pelkkää turvavyötä. Tutkijat toteavatkin, että lastenlääkärit ovat omalta osaltaan tärkeässä asemassa muistuttamassa vanhempia korokeistuumien tarpeellisuudesta. ESS 8.6.2003-08-05

Nuoret ja Allianssi

Allianssin toimisto joulun aikana

Allianssin toimisto ja Nuorisotiedon kirjasto on **suljettuna joulun ja uuden vuoden pyhäät 22.12.2003-6.1.2004.**

Perjantaina 28.11. Allianssin toimisto ja Nuorisotiedon kirjasto suljetaan klo 13

Avoimet ovet maailmanvaihdossa

Hei oletko kiinnostunut lähtemään vapaaehtoistyöhön toisenlaiseen kulttuuriin tai tekemään kulttuurimatkan omassa olohuoneessa ulkomaalaisen vapaaehtoistyöntekijän isäntäperheenä?

Maailmanvaihto harjoittaa vapaaehtoistyöntekijöiden vaihtoa yli 30 eri manteilla sijaitsevan maan kanssa.

Suomalaisilla nuorilla (17-30 v.) on mahdollisuus lähteä 6-12 kk jaksoiksi Aasiaan, Afrikkaan, Etelä Amerikkaan tai Uuteen Seelantiin. Vapaaehtoistyötä tehdään sosiaalialan työpaikoissa kuten katulapsiprojekteissa, kouluissa, ihmisoikeusjärjestöissä, naistyö- ym. kehitysprojekteissa, ympäristö- ja kulttuurialan työpaikoissa. Eurooppaan lähetämme 18-25 vuotiaita nuoria EU:n nuorisohjelman maksuttomiin vapaaehtoistyöhöihin.

Lisätietoja:

Maailmanvaihto, Pitkänsillanranta 11, Helsinki (Hakaniemi),

puh. 09-774 11 01,
www.maailmanvaihto.fi

Terveisiä Tuskasta

Faktaa:
oli 12.7 lauantaina
Tuska Open Air Metal Festival 2003
joka järjestettiin Kaisaniemen puistossa.

Tuska on 3 päiväinen festivaali, joka kokoa hevareita ja muuten vain metallimusiikin ystäviä yhteen paikkaan. Tuska on myös suomen ainoa metallifestivaali, ja ikä rajaton.

Tervehdys te nuorekkaat iso/pieni jalaiset ystäväni.

Mitä kertoisin... mmm... no paikalla oli porukka joka oli tullut katsomaan ja kuuntelemaan, mutta paikalla oli myös porukka joka selvästi oli lähtenyt bilet-tämään.

Itse kuulin näistä viimeiseksi mainitse-maani. Olin melkein edessä kun seura-vat bändit soittivat, ja pieni pääkä siitä mitä minkin bändin soittaessa tapahtui.

Kun **EDGUY** soitti tuli pieni sadekuuro, siintä tympääntyneenä yhteen laulaja

Icehearts -liikuntakasvatusseminaari

Icehearts on filosofia kasvarmisesta ja si-toutumisesta. Jokainen Icehearts-jää-kiekkojoukkueen juniori saa harjoitella ja pelata samojen turvallisten aikuisten tu-kemana aikuiseksi asti. Joukkue on kas-vun tuki ja muuri, johon voi nojata sil-loinkin kun kasvaminen ottaa koville.

Icehearts ry ja vakuutusyhtiö Skan-dia järjestää EU:n liikuntakasvatus-vuoden 2004 alkaessa seminaarin teemanaan lasten liikkuminen kasvu-tuksen ja kasvamisen näkökulmasta. Samalla esitellään myös uusia samaa toi-mintamallia toteuttavia liikuntahankkeita. Seminaari on ilmainen. Seminaari pi-detään tiedekeskus Heurekassa Tikkuri-lassa Vantaalla tiistaina 10.2.2004 klo 9 - 16.30.

Ilmoittautumiset 20.1.2004 mennessä Eeva Ervamaalle [eева.евамаа@скандиа.фі](mailto:eeva.ervamaa@skandia.fi) puhelin: 010-238 5510, 050-517 8288.

Lisätietoja seminaarista saat Iceheartsin toiminnanjohtajalta Johanna Räisäselä: johanna.raisanen@icehearts.fi, puh. 09-872 0069

Olisi mukava, jos yhdistyksestämme pääsee erityisesti nuoria mukaan. Olemme mm. hakeneet tuloksetta rahoitusta Skandialtakin liikunta-hankkeisiin. Ongelmiamme ei ym-märretä ennenkuin käymme näyttäytymässä. Kuinka voimme edes osalistua liikuntaan, kun välineetkin ovat vanhempien kukkaron ulottumattomissa?

Otapa yhteys toimistoomme.
p. 040-592 2001.

sanoi, että aina kun joku koittaa pitää hauskaa niin Jumalan pitää saada aina jollain keinoin huomio itselleen.

Se pitää sanoa **LORDISTA** että musiikki kuulostaa huomattavasti levyllä paremalta kuin livenä. Muuten LORDIN kaikki pyro-efektit ja muu lavakulissi oli ma-keen näköistä katsottavaa.

CHILDRED OF BODOMIN lavalla ollessa tunnelma räjähti, porukka alkoi aaltoilemaan ja jokainen joka oli siinä laumassa alkoi näyttää hevi merkkiä.

- Leif

- Leif, olet 203cm pitkä. Seisoitko konsermissa kuin majakka keskellä lilliputtila- maata?

- No voi kyllä sanoa noin mutta on siinäkin oma hyvä puoli: napsia typsyjen ka-meroilla kuvia kulloisestakin bändistä ja ei-pä kukaan tullut avuitumaan...

Keskustelu nuorisotyön arvopohjasta on avattu

Valtionhallinnon keskustelufoorumilla www.otakantaa.fi

on käynnissä opetusministeriön avaama keskustelu nuorisotyön arvopohjasta. Keskustelu liittyy nuorisotyölain koko-naisuudistukseen ensimmäiseen, arvo-pohja luotavaan vaiheeseen.

Keskustelu jatkuu 19.12. saakka, jonka jälkeen siitä julkaistaan yhteenvetö Otakantaa.fi-sivulla. Tämä raportti liitetään myös uudistushankkeen asiakirjoihin.

Suora linkki keskusteluun: <http://www.otakantaa.fi/forum.cfm?id=15&group=291>

Lisätietoja: Otakantaa.fi-forumin verk-kotoimittaja Marko Latvanen, (09) 1603 2548; kulttuuriasianneuvos Kimmo Aal-tonen, opetusministeriö / nuorisoyksikö, (09) 1607 7279

Meidän kesken

Yhteyshenkilöt:

Helsingin seutu

Iija Ignatiew,
Sillinnrinne 17B, 01450 Vantaa
040-5235 523, iija_@yahoo.com

Hämeenlinnan seutu

Tarja Bärn-Fagerlund
Muuraantie 3, 14610 Lepaa
p. 03-6717 016, 040- 5043 900

Kouvolan seutu

Outi Haapamäki
Valtatie 1110, 47200 Elimäki
p. 05-3822 120, 040-5730 855

Lahden seutu

Mikko Virtanen
Kerintie 47, 15500 Lahti
040-580 7866
mikko.virtanen@teknoware.fi

Lappeenrannan seutu ja

Etelä-Karjala
Eija Pönni
Kurjentie 75 D 37, 53650 L:ranta
040-5619 032

Seinäjoen seutu

Susanna Viljanmaa
Metsolantie 2 E 25, 60100 Seinäjoki
p. 06-4140 663

Tampereen seutu

Arja Partanen
Kaitavedentie 164, 33680 Tampere
p. 040-7403 544

Turun seutu:

Mervi Nikula
p. 050-5731 406, (02)4380 974

Satakunta:

Timo Forsten
Neitsytpolku 29 as 5. 28100 Pori
040-547 3832 ,
timo.forsten@luukku.com

Tapaamispaijkoja:

Jotta "kenkäiset" voisivat tavata toisi-aan, pitäisi meidän / teidän / heidän mennen vaikkapa seuraaviin paikkoihin, aika klo 20- 22 .

Tampereella:

Kesiviikkolaisin Hämeensilta, tanssiravintola, tai
Ilves Night Club, diskos (nuoret aikuiset).

Porissa:

Lauantaisin Punainen Kukko (aikuisen paikka).

Turussa:

Lauantaisin Amarillo.

Seinäjoella:

Lauantaisin Tanssiravintola Cumulus.

Lahdessa:

Kesiviikkona Teerenpeli, rauhallinen seurusteluravintola.

Lauantaisin Old Tramps, diskos kaiken-ikäisille.

Vaasassa:

Lauantaisin Hullu Pullo, aikuisen paikka.

Helsingissä:

Lauantaisin Marskin baari, sieltä aloite-taan.

Tapahtuu Tampereella ja Helsingissä!

Vertaistuki – luentosarja ja kehittämiskeskustelupiiri. Upean ainutlaatuinen tilaisuus! Katso s.4 ja tule mukaan!

Seuraa myös nettiä!

Sivuillaamme www.mpoli.fi/koputuksia/ ilmoitamme kaikenlaisia menoja jopa lyhyellä varoitusajalla. Voit myös itse ottaa yhteyden toimistoon jos haluat järjestää joitain mukavaa tai ottaa mukaasi muitakin kokoisia omiin menoisihi!

Uutta!

Lähettä nimesi ja nettiosoitteesi pikapostitusrekisteriin!

Mikäli haluat kohdennettua tietoa meistä ja mahdollisuksista, tai itse ilmoittaa joitain, lähetähan nettiosoitteesi toimistoon erilliseen rekisteriin, ja voime siten palvella paremmin!

Kenkäkoru

"Anteeksi, neiti, oletteko isokenkänen?" tai

"Voisitko nousta seisomaan. Kiitos, unohta koko juttu" tai

"Oletpas sinä pitkälyhyt, olethan" eivät ehkä ole suosittavia puheen aloituskset. Tunnistamisen varmistukseksi voit tilata yhdistyksen merkin ja kiinnittää sen rintapieleesi. Käy solmioneulana, riipuksen ja rintakoruna. Hopeinen kenkä kultaisin pauloin tai pronssinen kenkä hopeisin pauloin. Kaunis. Tiedustele: 040 5910 552.

Asiakaspalvelukortti

Jotta lähetämämme posti jaettaisiin oikeaan osoitteeseen, ole hyvä ja ilmoita yhteystietojesi muutoksesta osoitteella:
Pieni- ja Isokenkäiset ry / jäsenrekisteri, PL 186, 00931 Helsinki,

Palauta myös osoitelipuke, josta virheelliset tiedot näkyvät

Uudet yhteystiedot:

Nimi: _____

Osoite: _____

Postinumero: _____ Postitoimipaikka: _____

Puhelinnumero: _____

Nettiosoite: _____

Yhteystietojen muutoksesta / yhdistyksestä eroamisesta voi ilmoittaa yllä olevan osoitteeseen lisäksi sähköpostiosoitteeseen **koputuksia@mpoli.fi**

129790

•
posti

BIG MAN'S BEST FRIEND

MR. BIG

ISOJEN & PITKIEN Miesten vaatehuone

CITY-KÄYTÄWÄ, 2. krs
Keskuskatu 6

00100 HELSINKI

Puh. (09) 622 2818

Faksi (09) 622 2066

Ma-Pe 10-18

La 10-15

ITÄKESKUS, PIAZZA, 2. krs.
Itäkatu 1

00930 HELSINKI

Puh/Faksi (09) 694 1741

Ma-Pe 10-19

La 10-16

Humalistonkatu 10
20100 TURKU

Puh/Faksi (02) 231 0411

Ma-Pe 10-18

La 10-15

Tekniset tiedot

Pieni- ja isokenkäiset ry:n jäsenlehti

Koko: A4, 12 tai 16 sivua

Ilmestyminen: neljä kertaa vuodessa

Painos: 650 kpl (3/2003)

Aineisto lehteen kirjeitse osoitteella:

Pieni- ja Isokenkäiset ry, PL 186, 00931 Helsinki

tai sähköpostilla:

koputuksia@mpoli.fi.

Toimitus voi muokata saamiaan kirjoituksia

eikä vastaa sille jätetystä aineistosta.

Ilmoitushinnat:

1/4 sivun ilmoitus 50 €, toistuvaisilmoitus 34 €.

1/2 sivun ilmoitus 85 €, toistuvaisilmoitus 43 €, sis. yrityksen

tiedot/mainos yhdistyksen internetsivulle yhdeksi vuodeksi.

Yhteys ilmoitusasioissa:

Maiju Havinan 03-371 3820 tai 040-591 0552.

Taitto:
Liisa Lavi-Eskelinen

Kuvat:
Klaas
Joanna
Avotakka
Italehti

Painopaikka:
Painokurki Oy, Helsinki 2003